

ΙΣΤΟΡΙΑ

της

ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

(Συν. Ἴδε τόμ. ΙΑ', καὶ ΙΕ' Φωλλ. 338, 340—351.)

Ὁ κόμης Βέρν κατέλειπε τὴν ἐγγόνην αὐτοῦ πολὺ πλέον τεταραγμένην καὶ μετέωρον ἢ ὅσον ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ, διότι ἠγνόει, ἄλλως τε δὲ δυσκόλως ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ, τὰς κρυφίας σκέψεις, τὰ ἄεθρά καὶ σοβαρὰ προαισθήματα τὰ προετοιμάσαντα καὶ ὠριμάσαντα ἐκ τῶν προτέρων μεταξὺ Σιβύλλης καὶ Ραούλ τὴν συμπάθειαν ἐκείνην, ἣν ἐνόμιζε μόλις ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς γεννηθεῖσαν. Τὰ δύο ἐκεῖνα ὄντα, πεπροικισμένα ὑπὸ φαντασίας ἰσοδυναμίου καὶ ὡς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ῥεπούσης, εἶχον, οὕτως εἶπεῖν, ὀλισθήσει πρὸς ἄλληλα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, διὰ μυστηριώδους κατωφερείας, καὶ ἡ πρώτη αὐτῶν συνάντησις ἐγένετο σύγκρουσις σφοδρὰ, ἐξ ἧς ἀνέβλυσαν φλόγες. Οἱ κερκυνοὶ οὗτοι τοῦ πάθους, ἐξηγούμενοι ὑπὸ τῶν συγγεναιῶν καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἀρμονίας δεσποτικῆς τινος δυνάμεως, εἶναι βεβαίως ἐξαιρέσεις· ἀλλ' αἱ ἐξαιρέσεις αὗται δὲν εἶναι παρὰ πολὺ σπάνιαι, καὶ ἀρκεῖ ὅτι ἐκφαίνονται εἰς τὸν ὑπάρχοντα βίον, ὅπως δικαιολογήσωσι τὸ μυθιστόρημα, ἱστορίαν ἴσα ἴσα τῶν ἐκτάκτων αἰσθημάτων, καὶ παράσχωσιν αὐτῷ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀληθείας.

Ἡ Σιβύλλα μόλις κατελάμβανε καὶ αὐτὴ τὸ βάθος τῆς ἐντυπώσεως ἣν ἀφῆκεν αὐτῇ ἡ μετὰ τοῦ Ραούλ συνομιλίᾳ τῆς προτεραιᾶς. Ἡρώτα ἐαυτὴν πῶς ὀλόκληρον τὴν ἰδίαν εἰμαρμένην ἐθεώρει κρημαμένην ἀπὸ τῆς τετραμμένης περιπτώσεως συνομιλίας ἐν αἰθούσῃ. Ἐφοβεῖτο πικρῶς μήπως ὁ Ραούλ, ἅμα ἐξελθὼν τοῦ οἴκηματος τοῦ δουκὸς τῆς Σώθης, ἐπανέλαβε τὴν σειρὰν τῶν ἰδίων συνηθειῶν καὶ τῆς ἐργασίας, μηδὲν πλέον σκεφθεὶς περὶ τοῦ ἀσημάντου ἐκείνου ἐπεισοδίου τοῦ κοσμικοῦ αὐτοῦ βίου. Καὶ τὸ αἶμα αὐτῆς ἐδίε διὰ νὰ μάθῃ τὸ μυστήριον τῶν σκέψεων τοῦ Ραούλ.

Αἱ δὲ σκέψεις τοῦ Ραούλ ἦσαν αὐταὶ ἐκεῖναι αἱ τῆς Σιβύλλης κατὰ ἓνα βαθμὸν ἀνησυχώτεραι. Διότι, ἡ μὲν Σιβύλλα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀμφισβῆσθαι περὶ τοῦ αἰσθήματος τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Ραούλ ἡ γυναικεῖα αὐτῆς κρίσις ἐβεβαίωσεν αὐτὴν περὶ τούτου, περὶ τοῦ μέτρου δὲ μόνον καὶ τῆς δυνάμεως τῆς κλίσεως ταύτης κατέλειπεν αὐτῇ ἀμφιβολίαν· ἀλλ' ὁ Ραούλ, ὅστις διήλθε μέρος τῆς νυκτὸς ἀναπολῶν καὶ σχολιάζων λεπτομερῶς πάντας τοὺς λόγους, πάσας τὰς κκιμπὰς τῆς φωνῆς καὶ πάσας τὰς

κινήσεις τοῦ προσώπου τῆς νεάνιδος, εἶχε φθάσει, διὰ σειρᾶς τεκμηρίων καὶ συλλογισμῶν εἰς μόνους τοὺς ἐραστάς γνωστῆς, εἰς τὸ ἄτοπον συμπέρασμα ὅτι ἀπῆρσεν αὐτῇ. Καὶ μετὰ τοῦτο ἀπεκοιμήθη περίλυπος.

Ἐξυπνήσας ὅμως, εἶδε τὰ πράγματα ἦττον σκοτεινά. Κατόκει, εἰς τὴν ὁδὸν Ἀγίου Δομνίκου-Ἀγίου Γερμανοῦ, τὸ πατρῶον αὐτοῦ οἶκημα, ἔχον κήπον. Ἦτο τότε Ἀπρίλιος μὴν καὶ τὰ πτηνὰ ἐκελάδουν ἐπὶ τῶν ἠνθισμένων καστανεῶν. Ὁ δὲ κόμης ἤρξατο καὶ αὐτὸς νὰ ψάλλῃ, περιπατῶν μεγάλοις βήμασι, κόπτων τῆδε κάκεισε καὶ ἀσφραγνόμενος ἐν ἴον, καὶ μετὰ ταῦτα ῥίπτων αὐτὸ εἰς τὸ κενὸν διὰ σκιμαλισμοῦ. Μετ' οὐ πολὺ δ' ἀνέβη εἰς τὸ ζωγραφεῖον καὶ ἤνοιξε τὸ λεύκωμα τὸ περιέχον τὰς τρεῖς εἰκόνας τῆς Σιβύλλης. Συνεπλήρωσε τὴν ὁμοιότητα τῆς τελευταίας διὰ τινῶν λεπτῶν γραμμῶν διὰ τοῦ δακτύλου ἰχνογραφηθεῖσων, ἔπειτα, μετὰ σιωπηλὸν θαυμασμόν, ἐμορμύρισε διὰ φωνῆς ἀσθενοῦς ὡς πνοῆς·

— Γυναῖκά μου! — Ἡ λέξις αὕτη ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη αὐτοῦ μειδίαμα· ἔπειτα ὕψωσε τοὺς ὄμους καὶ ἐγένετο πάλιν περίφροντις. Οἱ παράλογοι φόβοι ἐπανήρχοντο·

— Πᾶ! δὲν ἤρσα εἰς αὐτὴν, εἶπεν· εἶναι βέβαιον! Πιθανῶς εἶμαι παρὰ πολὺ γέρον! . . . Ἄ! ἄς ἐργασθῶμεν!

Καὶ ἠτοίμασεν ὑποτονθορύζων τὴν πυξίδα τῶν χρωμάτων. Αἰφνης ὅμως ἀσῆρσεν ἀπὸ τοῦ ἐκρίσαντος τὸν πίνακα εἰς ὃν εἰργάζετο, ἀντικατέστησεν αὐτὸν διὰ νέου, ἔθηκε τὸ λεύκωμα ἀνοιχτὸν ἐπὶ τινος ἔδρας ἐνώπιόν αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο νὰ σχεδιάζῃ τὴν ὀλόσωμον εἰκόνα τῆς Σιβύλλης μετὰ τοῦ βράχου.

Ἐν τοσοῦτῳ, τὴν προτεραιάν ἐφρόντισε νὰ βεβαιωθῇ ὅτι Τρίτη ἦτον ἡ ἰδιαιτέρα ἡμέρα καθ' ἣν ἐδέχετο ἡ κυρία Βέρν· ἀπεφάσισεν ὅμως ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπίσκεψιν μέχρι τῆς ἐπομένης Τρίτης, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ δείξῃ εἰς τὴν κυρίαν Σιβύλλαν ἀδιαφορίαν εὐγενῆ. Ἀλλὰ περὶ τὴν Τετάρτην τὸ ἑσπέρας, ἀφῆκεν αἰφνης τὴν πυξίδα καὶ ὑπῆγε νὰ ἐνδυθῇ. Μετὰ εἴκοσι δὲ λεπτὰ τῆς ὥρας, κατέβαινε μετὰ τοῦ λευκώματος πρὸς τὴν πύλην τοῦ οἴκηματος τῶν Βέρν.

Καὶ αὗται αἱ εἰλικρινέσταται τῶν γυναικῶν, συνειθισμένοι ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἰς αὐστηρὰν περιστολὴν τῶν λόγων καὶ τῆς διαγωγῆς, ὑπερέχουσι πολὺ κατὰ τὰς ἀεθρὰς περιστάσεις καὶ αὐτῶν τῶν ἐμπειροτέρων ἀνδρῶν. Ὅτε ὁ Ραούλ, ὠχρὸν ὑπὸ συγκινήσεως ἔχων τὸ μέτωπον, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ἐν ἧ ἡ Σιβύλλα ἐκάθητο μετὰ τῆς κυρίας Βέρν καὶ τῆς μῆς Ὀνέλ, δυσαρέστως ἐπλήχθη ὑπὸ τῆς εὐχεροῦς χάριτος καὶ τῆς γαλήνης μεθ' ὧν ἀπέδωκεν αὐτῷ τὸν χαιρετισμόν, ἂν καὶ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὰ ὦτα τῆς νεάνιδος ἤκουον μυκωμένην ὠκεῖ-

νειον βοήν. Ἡ λυπηρὰ αὐτῆ ἐντύπωσις τοῦ κόμητος ἐμελλεν εἶτι ν' αὐξήσῃ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπισκέψεως· συνέβη τῷ ὄντι φυσικώτατα ἡ ὁμιλία νὰ διατρέξῃ τὰς διαφόρους τροπὰς ἂν τὸ εὐκολον προορατικὸν τοῦ κόμητος Βέρν ὥρισε τὸ ὠροσκόπιον, καὶ ἡ ἀκρίβεια αὐτῆ νὰ ἐξεγείρῃ εἰς τέλος τὴν κωμικὴν εὐφρένῃ τῆς Σιδύλλης, ἥτις ἄλλως τε ἠσθάνετο ἐαυτὴν εἰς πνευματικὴν διάθεσιν εὐτυχῆ καὶ διαχυτικὴν. Ὅτε λοιπὸν ὁ Ραοὺλ κατήντησε νὰ παρακαλέσῃ τὴν κυρίαν Βέρν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ζωγραφεῖον αὐτοῦ, ἡ Σιδύλλα εἶδε κρυφίως τὴν μίς Ὀνείλ μόλις καταστειλάσα μειδίαμα. Ὁ δ' ἀμφίβολος οὗτος μορφασμὸς παρατηρήθη ὑπὸ τοῦ κόμητος Ραοὺλ εἰς ἄκρον ἀθυμῆσαντος. Μάτην ἡ κυρία Βέρν ὑπέσχετο νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ ζωγραφεῖον τὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ τὴν πρώτην ἡμέραν καθ' ἣν ἤθελε τύχει εὐκαιρίας, ὁ κόμητος ἀπεχώρησεν ἐντελῶς δυσηρεστημένος ἐκ τῆς συνεντεύξεως, καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατὰ τῆς Σιδύλλης.

— Θεέ μου! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἀκολουθῶν τῇ λεωφόρῳ καὶ ὄψιν ἔχων σκοτεινῆς ἀλλοφροσύνης, νὰ μὴ τῇ ἀρέσκῳ, εἶναι ἀπλούστατον, εἶναι γενικὸς κανὼν . . . ὅτι εἰς μίαν μεταξὺ δύο χιλιάδων γυναικῶν θέλει τις ν' ἀρέσῃ καὶ ἴσα ἴσα εἰς αὐτὴν ἀπαρέσκει, . . . εἶναι γνωστόν· . . . ἀλλὰ νὰ τῇ προξενῶ γέλωτα, νὰ τῇ φαίνωμαι γελοῖος, γελωτοποιός, . . . ἂν ἐννοῶ πλέον! . . . διότι εἶναι φανερώτατον ὅτι μὲ περιγέλα μετὰ τῆς διδασκαλίας τῆς, ἡ ὁποία, ἐν παρενθέσει, εἶναι βεβαίως ἡ ἀειδεδεστάτη τῶν διδασκαλισσῶν τῆς ὑψηλίου! . . . Μισῶ τὸ σκωπτικὸν πνεῦμα εἰς τὰς νεάνιδας· εἶναι σημεῖον φυσικῆς κακεντρεχείας καὶ ξηρασίας τῆς ψυχῆς . . . Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ ἐν ἐλάττωμα αὐτὸ τὸ νέον πλάσμα· διότι ἄνευ αὐτοῦ, θὰ ἦτο ὑπερφυσικόν! . . . Θεέ μου! πόσον ὠραία εἶναι! Πόσον αἰ κινήσεις τῆς εἶναι ὀρθαί, λιταί, ἁρμονικαί! . . . Μουσικὴ ἀληθής! . . . Καὶ ἐπιτα νοῦς ὑψηλός! ἰδέαι καθαρὰί ὡς ὁ χάλυψ! . . . Ἐλλειψίς καλλοσύνης . . . φυσικά! . . . Ἐμπρός, καρδιά μου, ἄς τὴν λησμονήσωμεν, καὶ ὑπάγωμεν νὰ γευθῶμεν!

Καὶ τῷ ὄντι ὑπῆγε νὰ γευθῇ εἰς τὸν Σύλλογον, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἦτο τὸ δυσκολώτερον μέρος τοῦ προγράμματός του. Τὸ δ' ἐσπέρας ἐπαιξε μανιωδῶς χαρτίαν, παρὰ τὸ σύνθημα, καὶ ἀπώλεσε πολλὰ χρήματα. Τῇ δ' ἐπιούσῃ, μετὰ ἡμέραν φανείσαν ἀτελεύτητον, ἐνεθυμήθη ἐγκαίρως ὅτι ἡ κυρία Βέρν εἶχε θεωρεῖον εἰς τὸ Μελόδραμα τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ θέατρον. Τὸ δὲ πρῶτον αὐτοῦ βλέμμα, εἰσερχομένου εἰς τὴν αἴθουσαν ἀπήντησε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Σιδύλλης πλανωμένους μετ' ἀνησυχίας ἐπὶ τῶν ἐδρῶν τῆς ὀρχήστρας, καὶ ζωηρῶς ἀποστραφέντας εὐθὺς ὡς εἶδον αὐτόν. Ὅθεν ἀνέλαθε πάλιν ἐλίγην ἐπιθυμίαν τοῦ βίου. Παρίσταντο δὲ τὴν ἐ-

σπέραν ἐκείνην οἱ *Ὀύγενότοι*, καὶ ὁ Ραοὺλ ἔσχε τὴν ὑπομονὴν ν' ἀναμείνῃ τὸ τέλος τῆς τρίτης πράξεως πρὶν ἢ προσέλθῃ εἰς τὸ θεωρεῖον τῆς κυρίας Βέρν μόνης μετὰ τῆς ἐγγόνης. Ἡ Σιδύλλα ἔτεινεν αὐτῷ τὴν ἄκραν τῆς λευκῶν χειρόκτιον φορούσης δεξιᾶς μετὰ οἰκειότητος σοβρᾶς συγκινησάσης αὐτόν· ἀλλὰ μικρὸν συμμετέσχε τῆς ὁμιλίας, ἔφερεν ἐκ διαλειμμάτων τὰ ὑαλῖα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἔβλεπε, καὶ ἐπανήρχετο πάλιν εἰς τὴν χαρίεσσαν ἀκίνησιαν· ἀλλ' ὅτε ἠγέρθη ὁ Ραοὺλ πρὸς τὸ τέλος τῆς διακοπῆς, ἐστράφη αἴφνης πρὸς αὐτόν ὡς ἀποροῦσα·

— Δὲν μένετε; ἠρώτησε.

Καὶ ἐκεῖνος ἔμεινεν.

Ἡ τετάρτη πράξις τῶν *Ὀύγενότων* ἤρχετο. Εἰ δὲ καὶ ὁ κόμητος ἐγίνωσκεν ἐκ στήθους καὶ τοὺς ἐλαχίστους τόνους τῆς θαυμασίας ταύτης λυρικῆς συνθέσεως, τῆς καλλίστης ἴσως ἕσων κατεκλήθησάν ποτε ἀνθρώπινα ὦτα, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσεν αὐτὴν τὸ πρῶτον τότε. Οἱ φοβεροὶ ἢ παθητικοὶ ἦχοι τοῦ ποιήματος, καταδαινόντες, οὕτως εἶπεν, εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' ἄλλης ψυχῆς εἰς ἄκρον ἀγαπῆτης, ἐφαίνοντο αὐτῷ μεστοὶ γλυκύτητος ἀγνώστου καὶ νέας. Καθήμενος ὀπισθεν τῆς ἑδρας τῆς Σιδύλλης, ἐμεθύσκετο μέχρις ἐκστάσεως ὑπὸ τῆς μυστηριώδους εὐωδίας ἣν ἀναπνέει τις ἐν τῇ γειτνιαζούσῃ ἀτμοσφαίρᾳ λατρευομένου ἄντος. Ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε διολισθαίνοντα ἐπὶ τῶν βοστρύχων τῶν καθειμένων ἀπὸ τοῦ κτενὸς τῆς νεάνιδος, ἐπὶ τοῦ φυλλώματος τοῦ στεφάνου αὐτῆς, ἐπὶ τῆς ῥοδίνης μαρμαρυγῆς τῶν ὤμων αὐτῆς, φρικιάσεις, πνοὰς, κυματισμοὺς ἠδυπαθείας ἢ τρόμου. Εἶδὲ καὶ οὐδὲ μία λέξις ἤλθε νὰ διαψεύσῃ τὰς ἀπὸ τῆς προτεραίας κατασπαρασσούσας αὐτὸν ἀμφιβολίας, πᾶσαι ὁμῶς εἶχον πάυσει· ἠσθάνετο νῦν μετὰ παρὰδόξου βεβαιότητος ὅτι ἠγαπᾶτο καὶ ὅτι ὅλη ἐκείνη ἡ θεία μουσικὴ, πᾶσαι αἰ ἐπὶ τῆς σκηνῆς φωναὶ καὶ τῆς ὀρχήστρας αἰ ἁρμονίαι ἐφαίνοντο εἰς τὴν Σιδύλλαν ὡς καὶ εἰς αὐτὸν ὕμνοι ἐρωτικοὶ ὑπὸ τῶν δύο αὐτῶν καρδιῶν ψαλλόμενοι. Ἐμαγεύθη λοιπὸν μᾶλλον ἢ ἐξεπλάγη ὅτε, περὶ τὸ τέλος τῆς πράξεως, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ δύο τοῦ δράματος ἐρασταὶ βουκολοῦσι τὰς θλίψεις αὐτῶν διὰ θείας μελωδίας, ἡ Σιδύλλα ἐστράφη αἴφνης, εἰδίζεν αὐτῷ ὀφθαλμὸν ἀκτινοβολοῦντα ὑπὸ ὑγρὸν πέπλον καὶ εἶπε τρυφερῶς σχεδόν·

— Εἶσθε εὐτυχής;

— Ἐξ ὅλης ψυχῆς, κυρία! ἀπεκρίθη.

Καὶ προσέθηκεν εἰς τοὺς λόγους τούτους καὶ εἰς τὸ βλέμμα τοιοῦταν τόνον, ὥστε ἡ Σιδύλλα σπεύσασα ἐπανεφέρει τοὺς ὠραίους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ Ραοὺλ τῶν χρόνων Καρόλου τοῦ Θ'.

Τῆς δὲ πράξεως τελειωθείσης ὁ Ραοὺλ, ἀποχαιρέτισας ὑπῆγε καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸ οἶκημα αὐτοῦ ὕπνως

σκεφθῆ εὐχαρίστως ἐπὶ τῶν ἐντυπώσεων τῆς ἐσπέρας ἐκεῖνης. Αἱ εὐνοϊαὶ δ' αὐταὶ ἐντυπώσεις ἐπεθεβαιώθησαν μικρόν τι κατὰ τὰς ἐπομένους ἡμέρας ὑπὸ τινῶν ἐπιστολῶν τὰς ὁποίας ἡ ἐξαδέλφη αὐτοῦ Λευκὴ, ὑπὸ τοῦ ζήλου τῶν νεοφύτων ἐμπνεομένη, ἠκόντιζε κατ' αὐτοῦ ἐκ διαλειμμάτων ὡς πεφλογισμένα κέντρα. Ἀπεσπάσθη πολλάκις ἀπὸ τῆς εἰκόνας τῆς Σιδύλλης, ὅπως πορευθεῖς ἐρωτήσῃ τὴν νεάν δοῦκισσαν τὴν ἐξηγήσιν φράσεων τινῶν, ὧν αἱ περιπελεγμένοι ὑπονοήσεις ἀναποδογύριζον τὸν μυελὸν αὐτοῦ. Συνέβη δὲ νὰ ἀπαντήσῃ τὴν Σιδύλλαν κατὰ τινὰ τῶν ἐπισκέψεων τούτων, καὶ ἡ στάσις τῆς νεανίδος, τὸ προκλητικὸν καὶ δειλὸν ὄμα βλέμμα, ἡ ὡσεὶ δικτεθρυμμένη ὑπερηφάνεια, ἐλάλησαν αὐτῷ μετὰ πλείονος γλυκύτητος καὶ καθαρότητος ἢ ἅπαντα τὰ πονηρῶς αἰνιγματικὰ γράμματα τῆς δοῦκισσης.

Ἡ δὲ κυρία Βέρν εἰς τὸ οἶκμα τῆς ὁποίας προσήλθεν ἀπταίστως τὴν ἐπομένην τρίτην, ἀνήγγειλεν αὐτῷ εἰς τὴν ἐπιούσαν τὴν ἰδίαν μετὰ τῆς ἐγγόνης ἐπίσκεψιν. Ὅθεν τῆς ἐπιούσης ταύτης τὸ πρῶτ, τὸ ζωγραφεῖον τοῦ Ραούλ ἐπληρώθη πολυτίμων ἀνθέων καὶ δενδρυλλίων πλατυφύλλων τοῦ ἡμερινοῦ, δικταχθέντων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ραούλ μετὰ φιλοκαλίας καλλιτέχνου καὶ φροντίδος παιδικῆς. Ἡ προετοιμασία αὕτη ὄξυσσα ἤδη ἑορτῶν γάμου, κατέθελξε μὲν λάθρα τὴν κυρίαν Βέρν, προδήλως δ' ἐτάραξε τὴν Σιδύλλαν, εἰσελθούσας εἰς τὸν εὐώδη ἐκεῖνον ναόν. Ὁ δὲ κόμης ὑπεδέχθη τὰς ἐπισκεπτομένας μετὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῷ κομψῆς χάριτος καὶ τῆς ἀγαθότητος ἀνδρὸς ἱκανοῦ. Παρετήρει διὰ βλέμματος συγκεκνημένου τὴν Σιδύλλαν πλανωμένην εἰς τοὺς δαίδαλους τῆς πρακτικῆς ὡς μούσαν ἐν ἱερῷ ἄλλει. Ἐκείνη δ' ἰδοῦσα αἴφνης τὸ θαυμάσιον σχέδιον τῆς ἰδίας εἰκόνας περιδεβλημένον ὡς ἐν σπηκῷ ὑπὸ ἀνθέων, ἤρυθρίασε· ὁ δὲ Ραούλ ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ἡ νεάνις ἤθελεν ἔλθει δις ἢ τρίς ἕνα τελειοποιηθῆ ἡ εἰκὼν. Ἐπεσκέφθησαν ἔπειτα τὸν κήπον τοῦ οἴκηματος. Ἡ ἡμέρα ἦτο εὐτυχῶς ἡλιωτάτη, καὶ ὁ κόμης, μὴ ἀγνοῶν τὰς κλίσεις τῶν Παρισινῶν καὶ τὴν ἀθάνατον αὐτῶν ὄρεξιν, εἶχε διατάξει ὑπὸ τὰς καστανέας τραγήματά τινα εὐχαριστήσαντα τὰ μέγιστα τὴν κυρίαν Βέρν. Μεθ' ὃ ἀπεχωρίσθησαν, ἐκπέρωθεν πλήρεις, ὡς ἐφαίνετο, γλυκυτάτων ἐλπίδων καὶ ἀρίστων προθέσεων.

Τῇ δ' ἐπιούσῃ ὁ Ραούλ ἔλαβε πρῶτον γράμμα τῆς ἐξαδέλφης αὐτοῦ Λευκῆς προσκαλοῦν αὐτὸν εἰς γεῦμα τὴν δευτέραν τῆς ἐπομένης ἐβδομάδος παρὰ τῇ μητρὶ αὐτῆς τῇ κυρίᾳ Γυί-Φερράνδου.

«Θὰ παρευρίσκωνται, ἔλεγε τελευτῶσα ἡ δοῦκισσα, ὁ φίλος σου Γάνδραξ καὶ ἡ φίλη μου Σιδύλλα.»

Ἡ Λευκὴ τῷ ἄντι, εἶχε σπεύσει νὰ μνήσῃ τὴν

ἰδίαν μητέρα τὰς μικρὰς αὐτῆς πλεκτάνας, καὶ ἡ κυρία Γυί-Φερράνδου, ἥτις, ὡς αἱ πλείους τῶν γυναικῶν, ἐθεώρει ἱερὸν καθῆκον νὰ νυμφεύῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρους ἀνθρώπους, ἀπεφάσιεν ἀμέσως νὰ ὠθήσῃ τὰ πράγματα συνάγουσα τὰ δύο πρόσωπα εἰς οἶκειον γεῦμα δώδεκα ὁμοτραπέζων.

Συνέβη δ' ὥστε τὸ γεῦμα τοῦτο νὰ λάβῃ ἐκ τῶν προτέρων, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐνδικεφερομένων πάντων, σοβαρότητα ὀριστικῆς τελετῆς. Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ ζωγραφείου ἔσχε χαρακτῆρα μηδελίαν καταλείποντα ἀμφιβολίαν περὶ τῶν προσωπικῶν τοῦ Ραούλ προθέσεων. Ἡ ἔνωσις αὐτοῦ ἄλλως τε μετὰ τῆς Σιδύλλης ἤρμυζε φανερώτατα, ἡ ἀμοιβαία αὐτῶν κλίσις ἐφάνη καθαρώτατα, ἡ θέσις αὐτῶν ἦτο ἐντελῶς ἐλευθερωμένη ἀπὸ παντὸς σκοτίου ἐξ ἐκείνων ἅτινα παρατείνουσι τὰς τοιαύτας προκαταρκτικὰς δικπραγματεύσεις, ὥστε ἄμεσος συνομολογία ἐφαίνετο πιθανὴ καὶ φυσικὴ. Αὐτὸς ὁ Ραούλ ἤσθάνετο ὅτι ἡ εἰλικρίνεια καὶ τὸ σέβας δὲν ἐπέτρεπον αὐτῷ νὰ ἀναβάλῃ περισσότερο τὴν ἐπίσημον δῆλωσιν τῶν ἰδίων αἰσθημάτων, καὶ ἠτοιμάζετο νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς κυρίως Γυί-Φερράνδου περὶ τῶν ἀρμοδιωτέρων ὁδοῦ καὶ τρόπου ὅπως κατακτήσῃ ἐνώπιον συμβολαιογράφου τὴν καρδίαν, τὴν χεῖρα καὶ τὰ χρυσὰ μαλλία τῆς Σιδύλλης.

Ἡ Σιδύλλα ἐν τούτοις, καὶ περ εὐκόλως ἀναγινώσκουσα εἰς τὰ ἄστρα τὰ εὐνοϊκὰ ταῦτα σημεῖα, πολλοῦ δέον ἐγείετο καθαρᾶς εὐτυχίας. Ὅσω μᾶλλον ἠγάπη καὶ ὅσω μᾶλλον ἠσθάνετο ἑαυτὴν ἀγαπωμένην, τόσω μᾶλλον ἐμερίμνα περὶ τοῦ μόνου ἀλλ' ἀκατανικήτου ἐμποδίου τοῦ δυναμένου νὰ ἐξανθήτῃ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐνώπιον αὐτῆς καὶ νὰ χωρίσῃ αὐτὴν διὰ παντὸς ἀπὸ τοῦ Ραούλ. Ἐν τῇ ὅσον αὐτῆρξ τόσον καὶ τρυφερῆ ἐκείνη ψυχῇ τὸ πάθος δὲν ἐσθένειε τὰς ἀρχάς· πεπεισμένη τελείως περὶ τῆς ἀνεπανορθώτου σαθρότητος τῶν γάμων ἐν εἰς ἐλλείπει ὁ θρησκευτικὸς δεσμὸς, ὠρκίσθη μηδένα ποτὲ νὰ νυμφευθῆ ἢ τὸν συμμεριζόμενον τὴν πίστιν αὐτῆς, καὶ ἤθελε καταφρονῆσαι αὐτὴ ἑαυτὴν, ἂν ἐπέτρεπε νὰ ὑποχωρήσῃ ἢ ἐπίσημος αὕτη ἀπόφασις τοῦ λογικοῦ εἰς τὴν παραφορὰν τῆς καρδίας. Πῶσαι ἦσαν αἱ θρησκευτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ κόμητος Ραούλ; ἡ Σιδύλλα ἠγνόει. Ὀλίγον δὲ θέλομεν ἀπορήσει ὅτι οὐδεὶς μὲν προῦνόησε νὰ πληροφορήσῃ αὐτὴν περὶ λεπτομερείας τοσοῦτον παρέργου, ἐκείνη δὲ ἀνέβρασε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ προκαλέσῃ τὴν διαφώτισιν ταύτην, εἴτε ἐκ τινος τῶν κρυφίων ἐκείνων ἀτολμιῶν τῶν φοβουμένων τὸ φῶς κινηθεῖσα, εἴτε ἐνεκα τοῦ αἰσθηματος τῆς πεποιθήσεως τοῦ προικίζοντος τοὺς ἀγαπωμένους δι' ἀπασῶν τῶν ἐπιθυμητῶν ἀρετῶν· ἀλλ' ὅτε ἐνόησεν ὅτι ὁ ἔρωσ τοῦ Ραούλ ὤρμα πρὸς τὴν διὰ γάμου λύσιν μετ' ἀπροσδοκῆτος ταχύτητος, ἐταρά-

χθη ἰδοῦσα παρεμβεβλημένον τὸ σκοτεινὸν καὶ φοβερόν τοῦτο σημεῖον. Οἱ φόβοι αὐτῆς κατὰ τοῦτο κατεπραύνοντο ὀλίγον ἐνθουσιάζοντες τὸν εὐκολὸν καὶ γενναῖον ἐνθουσιάζον τὸν διακρίνοντα τὸν κόμητα. Ὁ Ραοῦλ ἐδείκνυε ψυχὴν τοσοῦτον ἀναπεπταμένην εἰς πᾶν γενναῖον αἰσθημα, πᾶσαν ἰδέαν ἄβραν ἢ ὑψηλὴν, ὥστε ἡ Σιδύλλα δὲν ἐφαντάζετο ποτε νὰ ὑποπτεύσῃ αὐτὸν ἐπὶ ἀπολύτῳ ἀπιστίᾳ, τόσον ἐνόμιζε γειτνιαζόντα τὸ ποιητικὸν αἰσθημα πρὸς τὸ θρησκευτικὸν, καὶ τὸν ἔρωτα τοῦ καλοῦ πρὸς τὸν τοῦ Θεοῦ. Ἐνίστε ὅμως ἡ εἰκὼν τοῦ ἀθέου Γάνδρακος, οὗ τινος δὲν ἠγνόει τὴν στενὴν μετὰ τοῦ κόμητος φιλίαν, ἐπεφαίνετο εἰς αὐτὴν αἴφνης καὶ διεκχόντιζεν εἰς τὸν νοῦν αὐτῆς ἀπαισίους λάμψεις. Αἱ δὲ περίπλοκα αὐταί, ὧν ἡ μὲν Ὀνείλ συγκεκινημένη ἐδέχετο τὴν ἐκμυστήρευσιν, συνώδευσαν τῇ Σιδύλλῃ εἰς τῆς κυρίας Γύ-Φερβάνδου, καὶ νέφος μελαγχολίας ἐκάλυπτε τὸ μέτωπον αὐτῆς, καταλαβούσης εἰς τὴν τράπεζαν τὴν ὠρισμένην αὐτῇ μετὰ τοῦ δουκὸς τῆς Σώθης καὶ τοῦ κόμητος Ραοῦλ θέσιν.

(Ἔλεται συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἐπιστολὴ ε' (1).

Ἐν Ἁγίῳ Στεφάνῳ, τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1864.

Τῷ διευθυντῇ τῆς Παρδώρας.

Τοσοῦτω βαγδαῖαι καὶ συνεχεῖς αἱ βροχαί, αἱ καταποντίζουσαι τὴν πόλιν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἤλθον ἐνταῦθα, ὥστε μοὶ ἔλεγέ τις τῶν φίλων προχθὲς ὅτι συμπάρεσσαν τὰ κύματα τοῦ Δουνάβου. Καὶ αὐτὸς καὶ πάντες οἱ λοιποὶ ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος βεβαίουσιν ὅτι οὐδέποτε βρέχει τὴν ὥραν ταύτην τοῦ χρόνου, καὶ ὅτι ἐξ ἐναντίας διαρκούσης αὐτῆς ἀναπτύσσονται θαλασσοειδέστερα τὰ θαλασσὰ κάλλη τῆς φύσεως. Βέβαιον δὲ ὅτι οὐ μόνον ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ ἡ ὥρα αὕτη παρίσταται χαριστάτη. Ὁ Ησίοδος ὅστις, ὡς φαίνεται, δὲν ἀπεστρέφετο τὴν εὐθυμίαν, δύο τινὰ δὲν ὑπέφερε, τὴν βροχὴν ἐν ταιαύτῃ ὥρᾳ καὶ τὸ νέον κρασίον.

«Μηδὲ μένειν οἶνον τε γέρον καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον.»
 Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ μισῶ μὲν μετὰ τοῦ Ἀσκραίου τὴν ὀπωρινὴν βροχὴν πρὸς τὸ νέον ὅμως ἢ τοῦ γεγηρακότος παιδὸς τῆς ἀμπέλου πῶς νὰ τολμήσω νὰ ἐκστομίσω γνώμην ὃ οἴνου ἀγευστος ἐγὼ, παραβῆλτων οὕτω πρὸς τὴν ἀμβροσίαν γεῦσιν τοῦ πρέσβους τῶν Μουσῶν τὰ ἀμουσα χεῖλη μου;

(1) Ὅρα φυλλάδ. 349—351.

Μικρὰ τις ὕψις τῆς βροχῆς ἐγένετο χθὲς, καὶ μεταβὰς ἐνταῦθα διὰ θαλάσσης ἐξενίσθη ἐυγενῶς ὑπὸ τοῦ Κ. Ψιακῆ καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ἡ φιλοξενία τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἶναι ἀπαραδειγματίστος· ἐάν δὲν θέλῃς νὰ δαπανήσῃς κατὰ τὰς τρεῖς ὥρας τοῦ ἔτους, πλὴν τοῦ χειμῶνος, οὔτε λεπτὸν πρὸς κατοικίαν καὶ τροφὴν, οὐδὲν εὐκολώτερον· διότι εἰς ὅποιανδήποτε οἰκίαν καὶ ἂν προσέλθῃς κατὰ τε τὸν Βόσπορον, τὸν Κεράτειον γόλπον καὶ τὰς νήσους, σὲ ὑποδέχονται ὁμολογοῦντές σοι μάλιστα καὶ χάριτας. Τὸ κατ' ἐμὲ, εἰς μάτην ἐνοικιάζω θάλαμον δασάκις ἐρχομαι ἐνταῦθα· πάντες ἀμιλλῶνται νὰ με δεξιωθῶσι, καὶ πάντοτε ἀναχωρῶ λυπούμενος, ὅτι μὴ προσθὰς δὲν ἀπέδειξα πρὸς πάντας τὴν εὐγνωμοσύνην μου. Ἐνίστε ἀναπολῶν τὸν πλάνητα τοῦτον βίον ἐν Κωνσταντινουπόλει παρομοιάζω αὐτὸν γελῶν πρὸς τὸν τῶν κηρῶν τοῦ Βυζαντίου πρὸ τῆς ἀλώσεως. Καθὰ ποῦ ἀνέγων ἐτελοῦντο τότε ἐνταῦθα τόσαι ἐκκλησιαστικαὶ πανηγύρεις ὅσας ἡμέρας ἔχει τὸ ἔτος, ἀνὰ μίαν καθ' ἑκάστην· οἱ δὲ ἀργοὶ καὶ φιλόργοι φοιτῶντες εἰς αὐτάς ἔτρωγον καὶ ἔπινον ἀνεξόδως. Φαντάσθητι ὅτι χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰσεβάλομεν ἀπροσδοκῆτως καὶ διὰ μιᾶς τέσσαρες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φιλοξενουμέντου με, βουλιμιῶντες καὶ οἱ τέσσαρες καὶ ἔτοιμοι νὰ καταβροχθίσωμεν πᾶν τὸ προστυγόν· καὶ ὅμως εὐρομεν ἐτοίμην πλουσίαν τράπεζαν καὶ ἀνεπαύθημεν εἰς κοιτῶνας οὐχ ἥττον μαλακῶς εὐτρεπισμένους.

Σήμερον ἐσηκώθη πρῶταίτερον τοῦ συνήθους ἵν' ἀκούσω τὴν λειτουργίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διότι εἶναι Κυριακὴ· ἀλλὰ πῶς νὰ προτείνω ἔξω τῆς θύρας τὸν πόδα; κατακλυσμός καὶ σκότος! Ἀναγκάζομαι λοιπὸν νὰ καθίσω πλησιέστατα τοῦ παραθύρου μου καὶ νὰ λαλήσω διὰ μολυβοκονδύλου μετὰ σοῦ.

Ἐπεθύμουν νὰ εἶπω τι περὶ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, διότι ὡς πᾶσα ἡ περὶ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων χώρα θὰ ἔχη καὶ αὐτὸς ἱστορίαν· οὐδὲν ὅμως γινώσκω ἢ ἐνθυμοῦμαι· νομίζω μόνον ὅτι εἰς τῶν τριῶν Βυζαντινῶν τῶν ἐξιστορησάντων τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως, τοῦ Δούκα, λέγω, τοῦ Φραντζῆ καὶ τοῦ Χαλκοκονδύλου, ὁ πρῶτος ἴσως, ποιεῖται μνησίαν τῶν πρὸς Σηλυμβριάαν κειμένων πυργίων τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ὧν κυριεύσας ὁ κατ' ἀκτιτῆς πάντας τοὺς ἔνδον κατέσφαξε. Γνωστὸν πρὸς τούτους ὅτι ἡ μετὰ τὸν Ἑλλήνων καὶ Ταύρκων ἔρις ἤρξατο ἐν Ἐπιβάταις, καὶ ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο κείναι πλησίον ἐκεῖνου. Σήμερον δὲ ἀπὸ εὐτελοῦς καὶ ταπεινοῦ ἀνεβιβάσθη εἰς περιωπὴν πλουσίου, διότι ἱκανοὶ τῶν ὁμογενῶν, τῶν Χίων μάλιστα, καὶ τινες Ἀρμένιοι ἔκτισαν ἐν αὐτῷ μεγαλοπρεπεῖς ἐκρινὰς οἰκίας, μετὰ τὸ κήπων περιανθῶν καὶ πολυδένδρων.